

100 млн грн статутного капіталу в учасника — постачальника страхових послуг: правомірна вимога чи ні?

Замовник проводить відкриті торги на закупівлю страхових послуг та вимагає, щоб в учасників був статутний капітал, ні мало ні багато, не менше 100 млн грн. Чималий статутний капітал, чи не так? А як же щодо добросовісної конкуренції, недискримінації та рівного ставлення до всіх учасників? Певно, принципи здійснення публічних закупівель залишилися поза увагою замовника.

Утім замовник зазначає, що страхова діяльність має певні особливості, де на відміну від промислових і комерційних підприємств, страховики приймають від страхувальника гроші не в обмін на суто матеріальний товар або послуги, а в обмін на послугу, яка забезпечує страховий захист у вигляді майбутніх страхових виплат тільки тим страхувальникам, які зазнали збитків і потребують фінансової допомоги. Ця особливість (тобто «плата наперед») потребує певних гарантій щодо здатності страхової компанії відповідати за своїми зобов'язаннями перед страхувальниками протягом періоду страхування.

Розглянемо на прикладі рішення Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) таку неординарну вимогу замовника, як стомільйонний статутний капітал.

Рішення Колегії № 19005-р/пк-пз від 18.08.2021, оголошення № [UA-2021-07-22-001644-b](#)

Вимога тендерної документації: для підтвердження наявності фінансової спроможності учасник процедури закупівлі повинен підтвердити: Статутний капітал не нижче 100 млн грн (підтвердження довідкою). У Балансі (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020:

активи за балансом (код рядка 1300) не менше 500 000 тис. грн,

сформовані страхові резерви (код рядка 1435+1530) не менше 300 000 тис. грн.

Позиція скаржника: відповідно до частини 2 статті 30 Закону України «Про страхування» мінімальний розмір статутного фонду (гарантійного депозиту) страховика, який займається видами страхування іншими, ніж страхування життя, встановлюється в сумі, еквівалентній 1 млн євро, а страховика, який займається страхуванням життя, — 10 млн євро за валютним обмінним курсом валюти України.

Чинним законодавством України, яке регулює страхову діяльність, чітко визначено мінімальні значення для розміру статутного капіталу, яким має відповідати страховик для здійснення своєї господарської діяльності залежно від видів страхування. Розмір статутного капіталу скаржника становить 33 509 740,50 грн, що перевищує мінімальне значення, встановлене Законом України «Про страхування» (*інформація щодо розміру статутного капіталу скаржника є у вільному доступі на офіційному сайті Міністерства юстиції України <https://usr.minjust.gov.ua> за кодом ЄДРПОУ суб'єкта оскарження*).

Що стосується фінансових показників, яким мають відповідати певні показники учасника в Балансі (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020 та звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 рік, Законом України «Про страхування» та Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні», якими регулюється страхова діяльність в Україні, не встановлено мінімальних чи максимальних значень фінансових показників, у тому числі страхових резервів, що мають бути дотримані страховиками для провадження страхової діяльності.

Скаржник вважає, що даною вимогою замовник порушує норми Закону України «Про публічні закупівлі», зокрема порядок проведення процедури закупівлі, та просить Колегію зобов'язати замовника внести зміни до тендерної документації.

Позиція Колегії: замовник не довів необхідності встановлення наведеної умови тендерної документації саме у такій редакції. За таких умов взяти участь у процедурі закупівлі зможуть лише ті учасники, що мають статутний капітал не нижче 100 млн грн. У Балансі (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020 активи за балансом (код рядка 1300) не менше 500 000 тис. грн, сформовані страхові резерви (код рядка 1435+1530) не менше 300 000 тис. грн, що є дискримінаційним щодо інших учасників, у тому числі скаржника. Замовник повинен усунути наведені вище невідповідності шляхом внесення відповідних змін до тендерної документації в цій частині.

Коментар: навіть при проведенні закупівлі такого специфічного предмета, як страхові послуги, замовник не може на власний розсуд встановлювати вимоги до учасників в частині показників фінансової спроможності та значення статутного капіталу. Якщо ж замовник безпідставно встановлює таку вимогу до учасника, як конкретна та чимала сума статутного капіталу, доцільним звертатися зі скаргою до Колегії та зобов'язати замовника внести відповідні зміни до умов тендерної документації.

Нехай на вашому шляху трапляються лише правомірні вимоги замовника. Перемог нам усім! Слідкуйте за оновленнями порталу RADNUK.COM.UA, у нас ще багато цікавого!

Статті за темою на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua):

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: <https://radnuk.com.ua/uchast-u-zakupivliakh/praktika-oskarzhennja-uchast-u-zakupivliakh/100-mln-hrn-statutnoho-kapitalu-v-uchasnyka-postachalnyka-strakhovykh-posluh-pravomirna-vymoha-chy-ni/>

«Вимога щодо надання документів про якість, завірених виробником: правильно чи ні?»;

«Вимога щодо замороження активів: правильно чи ні?»;

«Цінова пропозиція, подана після аукціону, є складовою ТП учасника чи ні?»;

«Арифметична помилка: підстава для відхилення або ні?»;

«Субпідрядник та співвиконавець: тотожні поняття або ні?»;

«Динамічна або тверда ціна: як правильно?».